

โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ”

๑. เลขที่โครงการ (ศส.๑๒) ๑/๒๕๖๖
๒. ชื่อโครงการ โครงการฝึกอบรม หลักสูตร พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ
๓. เจ้าของโครงการ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๒
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
๔. หลักการและเหตุผล

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันประเด็นหลัก เกษตรสร้างมูลค่าและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร หัวข้อการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ซึ่งให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้สร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การเกษตรและระบบติดตาม ฝ้าระวังและเตือนสินค้าเกษตรให้ทันสถานการณ์ การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค การส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยได้กำหนดเป้าหมายภายใต้แผนแม่บทย่อยการพัฒนา ระบบนิเวศการเกษตร ให้สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดชั้นความเข้มแข็งสหกรณ์ออกเป็น ๔ ระดับ โดยมีเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์ออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑.ด้านความสามารถในการให้บริการสมาชิก ๒.ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ๓.ด้านประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร และ ๔.ด้านประสิทธิภาพของการบริหารงาน ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีเป้าหมายในการพัฒนาความเข้มแข็งของสหกรณ์ให้เป็นที่พึงของสมาชิกสหกรณ์ เกษตรกร และชุมชน และยกระดับสหกรณ์ให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นตัวแทนของบรรดาสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ มีหน้าที่บริหารกิจการสหกรณ์ เพื่อแก้ปัญหาให้สมาชิกและตอบสนองความต้องการของบรรดาสมาชิก ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม คณะกรรมการดำเนินการต้องตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการ ในฐานะผู้นำของสหกรณ์ ต้องทำหน้าที่กำกับดูแลและขับเคลื่อนกิจการของสหกรณ์ให้บรรลุเป้าหมายในการจัดตั้งสหกรณ์ และอยู่รอดท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันสูงและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น คณะกรรมการจึงต้องใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ ควบคู่กับการใช้คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในการบริหารกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาและมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแบบสหกรณ์ รวมทั้งได้รับการยอมรับเชื่อมั่นจากองค์กรอื่น ๆ ว่าระบบสหกรณ์สามารถแก้ปัญหา ด้านเศรษฐกิจและสังคมให้มวลสมาชิกได้จริง ฉะนั้น กรรมการสหกรณ์จึงต้องมีองค์ความรู้หลายด้าน เช่น ด้านการดำเนินธุรกิจแบบสหกรณ์ การบริหารการเงิน การบริหารงานบุคคล กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ จึงจะเป็นคณะกรรมการที่สามารถสร้างให้สมาชิกมั่งคั่ง สหกรณ์มั่นคง ทั้งสมาชิกและสหกรณ์ยั่งยืน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์ในฐานะผู้นำสหกรณ์ ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญในปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นำสหกรณ์ที่มีต่อการบริหารงานสหกรณ์ เพื่อพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง สร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกสหกรณ์และประชาชนทั่วไป และสามารถเป็นองค์กรหลักในการรองรับนโยบายภาครัฐสู่สมาชิกสหกรณ์ เกษตรกร และชุมชนในระดับอำเภอ ดังนั้น จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการฝึกอบรม หลักสูตร พัฒนากรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ

๕. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์ได้รู้และเข้าใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสหกรณ์และกำหนดทิศทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์สามารถวางแผนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของสหกรณ์ รวมถึงการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์ไปสู่ความเข้มแข็ง

๖. กลุ่มเป้าหมาย

คณะกรรมการสหกรณ์ทั้งคณะ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ผู้เกี่ยวข้อง และสังเกตการณ์ จำนวน ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรดิตถ์ จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน จังหวัด ๆ ละ ๒ รุ่น ๆ ละ ๒๐ คน รวมจำนวน ๖ รุ่น รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ คน

๗. ระยะเวลาและสถานที่

จัดอบรม รุ่นละ ๒ วัน ระหว่างเดือนมกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๖ ในพื้นที่ จังหวัดอุดรดิตถ์ จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน จำนวน ๖ รุ่น ดังนี้

รุ่น	ระยะเวลา	สหกรณ์เป้าหมาย	สถานที่	จังหวัด
๑	๑๑ - ๑๒ ม.ค. ๒๕๖๖	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้าธกส.น่าน จำกัด	สหกรณ์การเกษตรเพื่อ การตลาดลูกค้าธกส.น่าน จำกัด อ.เมืองน่าน	น่าน
๒	๘ - ๙ ก.พ. ๒๕๖๖	สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตห้วยโรง - ไผ่โทน จำกัด	สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตห้วย โรง - ไผ่โทน จำกัด อ.ร่องวาง	แพร่
๓	๑๓ - ๑๔ ก.พ. ๒๕๖๖	สหกรณ์การเกษตรปทุมพัฒนา จำกัด	สหกรณ์การเกษตรปทุมพัฒนา จำกัด อ.เมืองแพร่	แพร่
๔	๒๙ - ๓๐ มี.ค. ๒๕๖๖	สหกรณ์การเกษตรบ้านฝาย จำกัด	สหกรณ์การเกษตรบ้านฝาย จำกัด อ.น้ำปาด	อุดรดิตถ์
๕	๑๙ - ๒๐ มิ.ย. ๒๕๖๖	สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน นาอิน จำกัด	สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน นาอิน จำกัด อ.พิชัย	อุดรดิตถ์
๖	๒๗ - ๒๘ มิ.ย. ๒๕๖๖	สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน ท่าวังผา จำกัด	สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน ท่าวังผา จำกัด อ.ท่าวังผา	น่าน

๘. เนื้อหาหลักสูตร จำนวน ๑๒ ชั่วโมง (๒ วัน) ประกอบด้วย

- บทบาทหน้าที่ของกรรมการสหกรณ์ จำนวน ๑ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ เพื่อให้กรรมการสหกรณ์ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารงานสหกรณ์
วิธีการ บรรยาย
- ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ในแต่ละฝ่าย จำนวน ๒ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ ๑) เพื่อให้คณะกรรมการทราบขั้นตอนการทำงานของแต่ละฝ่ายในสหกรณ์ พร้อมทั้งวิจารณ์ ข้อดี ข้อเสียของขั้นตอนการดำเนินงานของแต่ละธุรกิจได้
๒) เพื่อให้คณะกรรมการสามารถวางแผนเชื่อมโยงการทำงานของแต่ละฝ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
วิธีการ บรรยาย/อภิปราย
- ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง สาเหตุและแนวทางแก้ไขของสหกรณ์ จำนวน ๑.๓๐ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง พร้อมทั้งหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขให้สหกรณ์
วิธีการ บรรยาย/อภิปราย
- วิเคราะห์สถานการณ์และกำหนดปัญหาของสหกรณ์แบบมีส่วนร่วม จำนวน ๒ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ ๑) เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์ทราบสภาพของสหกรณ์ในปัจจุบัน
๒) เพื่อได้ประเด็นปัญหาที่สหกรณ์สามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาสหกรณ์
วิธีการ บรรยาย/แบ่งกลุ่มอภิปราย
- การจัดทำแผนงาน/กิจกรรม ในการพัฒนา/แก้ไขปัญหาของสหกรณ์ จำนวน ๕.๓๐ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ ๑) เพื่อให้กรรมการสหกรณ์สามารถกำหนดแผนงานในการพัฒนา/แก้ไขปัญหาของสหกรณ์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด
๒) เพื่อได้โครงการและแผนงาน/กิจกรรมในการพัฒนา/แก้ไขปัญหาของสหกรณ์
วิธีการ แบ่งกลุ่มอภิปรายและระดมสมอง

๙. วิทยากร

วิทยากรจากภาครัฐ และเอกชน สำนักงานสหกรณ์จังหวัด กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ในแต่ละหัวข้อวิชา และเจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

๑๐. วิธีการฝึกอบรม

บรรยาย/อภิปราย/แบ่งกลุ่ม/กิจกรรมกลุ่ม

๑๑. งบประมาณ

เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมสหกรณ์ แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ผลผลิตสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ กิจกรรมหลักส่งเสริมความรู้ด้านการสหกรณ์ กิจกรรมรองพัฒนาบุคลากร กรมส่งเสริมสหกรณ์ บุคลากรสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร และบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน ๑๑๘,๘๐๐.-บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) โดยค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถจ่ายได้ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ตามรายละเอียด ดังนี้

รายการ	อัตรา	จำนวน	จำนวนคน	งบประมาณ
๑. ค่าอาหาร	๑๕๐ บาท/มื้อ	๒ มื้อ	๒๐	๖,๐๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๓๕ บาท/มื้อ	๔ มื้อ	๒๐	๒,๘๐๐ บาท
๓. ค่าพาหนะผู้เข้าอบรม	๖๐ บาท/เที่ยว	๒ เที่ยว	๒๐	๒,๔๐๐ บาท
๔. ค่าสมนาคุณวิทยากร	๖๐๐ บาท/ชั่วโมง	๑๒ ชั่วโมง	๑	๗,๒๐๐ บาท
๕. ค่าวัสดุอุปกรณ์	๗๐ บาท/คน	๑ ครั้ง	๒๐	๑,๔๐๐ บาท
รวมต่อรุ่น		๑ รุ่น	๒๐	๑๙,๘๐๐ บาท
จำนวน ๓ จังหวัด ๆ ละ ๒ รุ่น รวม ๖ รุ่น			๑๒๐	๑๑๘,๘๐๐ บาท

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ปรึกษาโครงการ	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
ผู้อำนวยการโครงการ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
ผู้บริหารโครงการ	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๒
เจ้าหน้าที่โครงการ	เจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๒

๑๓. ตัวชี้วัด

๑) เชิงคุณภาพ

- ๑.๑) สหกรณ์ที่มีปัญหาขาดทุนสะสมมีผลดำเนินงานขาดทุนสะสมลดลง/มีกำไร
- ๑.๒) สหกรณ์มีความเข้มแข็งและสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์

๒) เชิงปริมาณ

- ๒.๑) กรรมการสหกรณ์ที่เข้ารับการอบรมมีโครงการและแผนงาน/กิจกรรมในการพัฒนา/แก้ไขปัญหาของสหกรณ์ สหกรณ์ละ ๑ โครงการ/แผน
- ๒.๒) ผู้เข้าอบรมมีแผนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้หลังการอบรม ร้อยละ ๑๐๐
- ๒.๓) กรรมการสหกรณ์ได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องการสหกรณ์ ๖/๑๒๐ (สหกรณ์/คน)

๑๔. การประเมินผล

๑) การประเมินผลระหว่างการอบรม

- การประเมินผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ การประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม การทำกิจกรรมระหว่างการอบรม
- การประเมินผลโครงการ

๒) การติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นโครงการ

- การติดตามผลการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการสหกรณ์ โดยการติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการอบรม ๓ และ ๖ เดือน

๑๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) สหกรณ์มีความเข้มแข็งและมีกำไรจากการดำเนินธุรกิจ
- ๒) สมาชิกสหกรณ์ได้รับผลตอบแทนจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์

ตารางฝึกอบรม
โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ”

วันที่	๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐	๑๔.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.
วันแรก	บทบาทหน้าที่ของ กรรมการสหกรณ์	ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ในแต่ละฝ่าย	รับประทานอาหาร กลางวัน	ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง สาเหตุ และแนวทางแก้ไขของสหกรณ์	วิเคราะห์สถานการณ์และกำหนด ปัญหาของสหกรณ์ แบบมีส่วนร่วม
วันที่สอง	แบ่งกลุ่มอภิปรายจัดทำแผนงาน/กิจกรรม ในการพัฒนา/ แก้ไขปัญหาของสหกรณ์			แบ่งกลุ่มอภิปรายและนำเสนอแผนงาน/กิจกรรม ในการพัฒนา/แก้ไขปัญหาของสหกรณ์	

หมายเหตุ : อาหารว่างและเครื่องดื่ม ช่วงเช้า เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น. และ ช่วงบ่าย เวลา ๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.